

A בס"ד

Intro

Today we will Be"H learn מ"ו דף of שבועות of דף מז.
Some of the topics we will learn about include:

ואלו נשבעין ונוטלין

The Mishnah lists various cases where the רבנן transferred the oath from the defendant to the claimant:

1.

השכיר

When there is a dispute between a hired worker and his employer, the worker swears that he was not yet paid and collects his wages.

The Gemara discusses several cases, including:

אומן אומר שתיים קצצת לי

והלה אומר לא קצצתי לך אלא אחת

If the worker claims that they agreed to a fee of two סלע, while the employer claims that they agreed to a fee of one

סלע;

Or

אמר לו לא שכרתוך מעולם

If the employer claims he never hired him.

2.

נגזל

A victim of theft swears and collects, and the Gemara explains

בטוענו כלים הניטלין תחת כנפיו

The witnesses observed him taking utensils, but he hid them under his clothing, and so they could not see if he took one or two.

B The Gemara also discusses

ראוהו שהטמין כלים תחת כנפיו ויצא

ואמר לקוחין הן בידי

If someone was observed hiding utensils underneath his clothing and leaving another person's house, whether he is believed to claim that he purchased them?

3.

נחבל

A victim of assault swears and collects.

4.

חשוד על השבועה

If we suspect that the defendant might swear falsely, we transfer the oath to the claimant.

The Gemara lists

פסולא דאורייתא

Those who are disqualified from swearing התורה, since they previously swore falsely, and

פסולא דרבנן

Those who are disqualified from swearing מדרבנן.

A

ואלו נשבעין ונוטלין

השכיר

אומן אומר

שתיים קצצת לי

והלה אומר

לא קצצתי לך אלא אחת

אמר לו

לא שכרתוך מעולם

נגזל

בטוענו כלים

הניטלין תחת כנפיו

B

ראוהו שהטמין כלים

תחת כנפיו ויצא

ואמר לקוחין הן בידי

נחבל

חשוד על השבועה

פסולא דאורייתא

פסולא דרבנן

1 So, let's review...

The Mishnah at the beginning of the Perek taught כל הנשבעין שבתורה נשבעין ולא משלמין Generally, when an oath is required to decide a case, it is the נתבע, the defendant, who swears to avoid paying. However, ואלו נשבעין ונוטלין In certain cases, the רבנן initiated that the תובע, the claimant, swears and collects.

And the first example cited is השכיר

A hired worker, where אמר לו

תן לי שכרי שיש לי בידך The worker asked for his wages, and הוא אומר נתתי

והלה אומר לא נטלתי The employer claims he paid, while the worker claims he never received it; הוא נשבע ונוטל The worker, the תובע, swears and collects.

And the Gemara in the previous Daf explained עקרוה רבנן לשבועה מבעל הבית ושדיוה אשכיר

The רבנן took the oath away from the employer, and imposed in on the worker instead, because בעה"ב טרוד בפועליו הוא

The employer is occupied with his many workers. Therefore, it is likely that he forgot whether he paid, and will mistakenly swear falsely.

1

משנה

כל הנשבעין שבתורה נשבעין ולא משלמין

Generally, when an oath is required to decide a case, it is the נתבע, the defendant, who swears to avoid paying.

However,

ואלו נשבעין ונוטלין

In certain cases, the רבנן initiated that the תובע, the claimant, swears and collects.

The first example cited is

השכיר

אמר לו

תן לי שכרי שיש לי בידך

The worker asked for his wages, and

הוא אומר נתתי

והלה אומר לא נטלתי

The employer claims he paid, while the worker claims he never received it;

הוא נשבע ונוטל

The worker, the תובע, swears and collects.

עקרוה רבנן לשבועה מבעל הבית ושדיוה אשכיר

The רבנן took the oath away from the employer, and imposed in on the worker instead, because

בעה"ב טרוד בפועליו הוא

The employer is occupied with his many workers. Therefore, it is likely that he forgot whether he paid, and will mistakenly swear falsely.

2 Nevertheless, the Gemara there cites a ברייתא which rules
 אומן אומר שתים קצצת לי
 והלה אומר לא קצצתי לך אלא אחת
 המוציא מחבירו עליו הראיה
 If, after returning an item he repaired, the craftsman
 claims that they agreed to a fee of two סלעים, while the
 owner claims that they agreed to a fee of one סלע, the
 burden of proof is on the worker.

And the Gemara here cites שמואל, according to whom the
 Braisa is explained as follows:

לצדדין קתני
 או מביא ראיה ויטול
 או ישבע בעל הבית ויפסיד אומן
 The worker has two options:

1. Either to present proof; such as, witnesses or documenta-
 tion;
2. Or, to allow the employer, the נתבע, to swear as a מודה
 במקצת, and the worker will lose.

And the worker, the תובע, cannot be נשבע ונוטל, swear and
 collect, because, as explained earlier;

Regarding קציצה, we cannot use the reason
 בעה"ב טרוד בפועליו הוא

To switch the שבועה from the נתבע to the תובע; because
 קציצה ודאי מידכר דכיר ליה

Although the owner is preoccupied and may forget
 whether he paid yet, but he certainly does remember their
 arrangement.

Therefore, the original Halachah is left in place that the
 נתבע swears to be exempt from payment.

2 **ברייתא**
אומן אומר שתים קצצת לי
והלה אומר לא קצצתי לך אלא אחת
המוציא מחבירו עליו הראיה
 If, after returning an item he repaired,
 the craftsman claims that they agreed to a fee of two סלעים,
 while the owner claims a fee of one סלע,
 the burden of proof is on the worker.

לכא
 The Braisa is explained as follows:
לצדדין קתני
או מביא ראיה ויטול
או ישבע בעל הבית ויפסיד אומן

The worker has two options:

- 1 -
 Either to present proof,
 such as, witnesses or documentation;

- 2 -
 To allow the employer, the נתבע,
 to swear as a מודה במקצת,
 and the worker will lose.

And the worker, the תובע,
 cannot be נשבע ונוטל, swear and collect,
 because

Regarding קציצה, we cannot use the reason
בעה"ב טרוד בפועליו הוא
 To switch the שבועה from the נתבע to the תובע;

because
קציצה ודאי מידכר דכיר ליה
 Although the owner is preoccupied
 and may forget whether he paid yet,
 but he certainly does remember their arrangement.

Therefore, the original Halachah is left in place
 that the נתבע swears to be exempt from payment.

3 However, based on another Braisa, the Gemara points out that this is actually a מחלוקת רבי יהודה ורבנן regarding a case of קציצה;
 The first Braisa is the opinion of the רבנן that שכיר אינו נשבע ונוטל
 Because בעה"ב ודאי מידכר דכיר ליה
 The owner does remember their arrangement.
 And the second Braisa is the opinion of רבי יהודה that שכיר נשבע ונוטל
 Because בעה"ב לא מידכר דכיר ליה
 The owner does not necessarily remember their arrangement.

Now, the קולא, a leniency, for the תובע, the שכיר, because if the בעה"ב, would swear, the שכיר would not be able to collect.
 Therefore, in the case of קציצה, the רבנן are מחמיר, stringent, and רבי יהודה is מיקל, lenient.

However, the Gemara asks that in the Mishnah, it is just the opposite; the רבנן are מיקל and רבי יהודה is מחמיר?
 Because, the רבנן hold that even where בעה"ב כופר הכל שכיר נשבע ונוטל;
 And רבי יהודה holds that where the בעה"ב כופר הכל שכיר אינו נשבע ונוטל
 Only where the בעה"ב is מודה במקצת, can the שכיר can be נשבע ונוטל;
 And it's not logical to say היכי דמחמיר רבי יהודה מקילי רבנן היכא דמקיל רבי יהודה מחמירי רבנן

3 קציצה regarding a case of מחלוקת רבי יהודה ורבנן;
 ברייתא ברייתא
 רבי יהודה רבנן
שכיר אינו נשבע ונוטל **שכיר נשבע ונוטל**
 Because Because
בעה"ב ודאי מידכר דכיר ליה **בעה"ב לא מידכר דכיר ליה**
 The owner does remember their arrangement. The owner does not necessarily remember their arrangement.

Now, the קולא, a leniency, for the תובע, the שכיר, because if the בעה"ב, would swear, the שכיר would not be able to collect.

Therefore, in the case of קציצה, the רבנן are מחמיר, and רבי יהודה is מיקל.

However,

In the Mishnah, it is just the opposite; the רבנן are מיקל and רבי יהודה is מחמיר?

And רבי יהודה holds that where the בעה"ב כופר הכל שכיר אינו נשבע ונוטל
 The רבנן hold that even where בעה"ב כופר הכל שכיר נשבע ונוטל

Only where the בעה"ב is מודה במקצת, can the שכיר can be נשבע ונוטל;

And it's not logical to say

היכא דמחמיר רבי יהודה מקילי רבנן היכי דמקיל רבי יהודה מחמירי רבנן

4 Therefore, רבא explains that these are two separate Machlokes based on different reasoning:
 In the Mishnah, the reasoning is as follows:
 (ed note, bring down the machlokes again on the SB)
 רבי יהודה סבר
 בדאורייתא
 עבדו ליה תקנתא לשכיר
 ובדרבנן
 הואי תקנתא
 ותקנתא לתקנתא לא עבדינן
 ורבנן סברי
 בדרבנן נמי עבדינן תקנתא לשכיר
 The רבנן hold that the Chachamim do sometimes initiate a תקנה even upon another תקנה. Therefore, the רבנן transferred the oath even in a case of הכל כופר.

However, in the Braisa of קציצה, the Machlokes is as explained earlier:
 The רבנן hold
 שכיר אינו נשבע ונוטל
 Because
 בעה"ב ודאי מידכר דכיר ליה
 And רבי יהודה holds
 שכיר נשבע ונוטל
 Because
 בעה"ב לא מידכר דכיר ליה
 =====

However, in the Braisa of קציצה, the Machlokes is as explained earlier:

The רבנן hold
 שכיר אינו נשבע ונוטל
 Because
 בעה"ב ודאי מידכר דכיר ליה
 And רבי יהודה holds
 שכיר נשבע ונוטל
 Because
 בעה"ב לא מידכר דכיר ליה
 =====

4

<p>רבי יהודה <i>Where the</i> בעה"ב כופר הכל שכיר אינו נשבע ונוטל</p> <p>רבי יב/דפ סברי בדאורייתא עבדו ליה תקנתא לשכיר ובדרבנן הואי תקנתא ותקנתא לתקנתא לא עבדינן</p> <p><i>When the בעה"ב is obligated to swear מדאורייתא, the רבנן transferred the oath to the worker; But when his obligation to swear is מדרבנן, as when he is כופר הכל, the רבנן did not transfer the oath to the worker.</i></p>	<p>רבנן <i>Even where</i> בעה"ב כופר הכל שכיר נשבע ונוטל</p> <p>ורבנן סברי בדרבנן נמי עבדינן תקנתא לשכיר</p> <p><i>The רבנן hold that the Chachamim do sometimes initiate a תקנה even upon another תקנה. Therefore, the רבנן transferred the oath even in a case of הכל כופר.</i></p>
---	--

However, in the Braisa of קציצה, the Machlokes is as explained earlier:

<p>רבי יב/דפ שכיר נשבע ונוטל <i>Because</i> בעה"ב לא מידכר דכיר ליה <i>The owner does not necessarily remember their arrangement.</i></p>	<p>רבנן שכיר אינו נשבע ונוטל <i>Because</i> בעה"ב ודאי מידכר דכיר ליה <i>The owner does remember their arrangement.</i></p>
---	---

5 The Mishnah continues explaining the cases of נשבע ונוטל
Where the claimant swears and collects;

נגזל כיצד

What is the case of when a victim of theft swears and collects?

היו מעידין אותו

שנכנס לביתו למושכנו שלא ברשות

Witnesses testified that someone entered another person's home to take collateral without permission; and

הוא אומר כליי נטלת

והוא אומר לא נטלתי

The alleged גזול claims that he took his utensil, while the alleged גזול says he did not;

הוא נשבע ונוטל

However,

רבי יהודה אומר

עד שתהא שם מקצת הודאה

And the Mishnah explains;

כיצד

אמר לו שני כלים נטלת

והוא אומר לא נטלתי אלא אחד

The גזול claims that he took two utensils, while the גזול claims he only took one. And the Gemara adds

בטוענו כלים הניטלין תחת כנפיו

The witnesses observed him taking utensils and hiding them under his clothing, and so they could not see if he took one or two.

5

משנה

ואלו נשבעין ונוטלין...

נגזל כיצד

What is the case of when a victim of theft swears and collects?

היו מעידין אותו

שנכנס לביתו למושכנו שלא ברשות

Witnesses testified that someone entered another person's home to take collateral without permission;

הוא אומר כליי נטלת

והוא אומר לא נטלתי

The alleged גזול claims that he took his utensil, while the alleged גזול says he did not;

הוא נשבע ונוטל

רבי ירמיה אומר

עד שתהא שם מקצת הודאה

And the Mishnah explains;

כיצד

אמר לו שני כלים נטלת

והוא אומר לא נטלתי אלא אחד

The גזול claims that he took two utensils, while the גזול claims he only took one.

And the Gemara adds

בטוענו כלים הניטלין תחת כנפיו

The witnesses observed him taking utensils and hiding them under his clothing, and so they could not see if he took one or two.

6 The Gemara cites a related ruling:
 ראווה שהטמין כלים תחת כנפיו ויצא
 ואמר לקוחין הן בידי
 אינו נאמן
 If someone was observed hiding utensils underneath his
 clothing while leaving another person's house, he is not
 believed to claim that he purchased them.

However, the Gemara explains that this is only true under
 the following five conditions:

1.
 בעל הבית שאינו עשוי למכור כליו
 The owner does not usually sell his utensils.
2.
 דברים שאין דרכן להטמין
 These utensils are usually carried openly in public.
3.
 איניש דלא צניע
 This person does not usually hide what he is carrying.
4.
 זה אומר שאולין וזה אומר לקוחין
 They are arguing whether the utensil was borrowed or
 bought, not whether it was stolen.
5.
 בדברים העשויין להשאיל ולהשכיר
 These utensils are normally borrowed.

However, if any of these conditions are missing, it IS
 reasonable to believe that he bought it.

=====

6
**ראווה שהטמין כלים תחת כנפיו ויצא
 ואמר לקוחין הן בידי
 אינו נאמן**

*If someone was observed hiding utensils underneath
 his clothing while leaving another person's house,
 he is not believed to claim that he purchased them.*

*However, the Gemara explains
 that this is only true under the following five conditions:*

- 1 -

בעל הבית שאינו עשוי למכור כליו
The owner does not usually sell his utensils.

- 2 -

דברים שאין דרכן להטמין

These utensils are usually carried openly in public.

- 3 -

איניש דלא צניע

This person does not usually hide what he is carrying.

- 4 -

זה אומר שאולין וזה אומר לקוחין

*They are arguing whether the utensil was borrowed
 or bought, not whether it was stolen.*

- 5 -

בדברים העשויין להשאיל ולהשכיר

These utensils are normally borrowed.

*However, if any of these conditions are missing,
 it is reasonable to believe that he bought it.*

7 The Mishnah continues

נחבל כיצד

What is the case when a victim of assault swears and collects?

היו מעידים אותו
שנכנס תחת ידו שלם
ויצא חבול

Witnesses testified that the victim entered someone's domain unhurt, but left injured,

ואמר לו חבלת בי
והוא אומר לא חבלתי
הרי זה נשבע ונוטל

The victim says this person injured him, but he denies it, the victim can swear and collect.

However,

רבי יהודה אומר
עד שתהא שם מקצת הודאה

He only swears if the defendant admits to part of the claim, as follows:

כיצד

אמר לו חבלת בי שתיים
והלה אומר

לא חבלתי בכך אלא אחת

The victim claims he suffered two injuries, while the defendant claims that he only inflicted one injury.

=====

7

The Mishnah continues

משנה

נחבל כיצד

What is the case when a victim of assault swears and collects?

**היו מעידים אותו
שנכנס תחת ידו שלם
ויצא חבול**

Witnesses testified that the victim entered someone's domain unhurt, but left injured,

**ואמר לו חבלת בי
והוא אומר לא חבלתי
הרי זה נשבע ונוטל**

The victim says this person injured him, but he denies it, the victim can swear and collect.

רבי יהודה אומר

עד שתהא שם מקצת הודאה

He only swears if the defendant admits to part of the claim, as follows:

כיצד

**אמר לו חבלת בי שתיים
והלה אומר**

לא חבלתי בכך אלא אחת

The victim claims he suffered two injuries, while the defendant claims that he only inflicted one injury.

8 The Mishnah continues
 חשוד על השבועה כיצד
 What is the case when we suspect that the defendant might swear falsely and therefore transfer the oath to the claimant?
 And the Gemara explains:
 אחת שבועת העדות
 ואחת שבועת הפקדון
 Whether the defendant once swore falsely regarding testimony or regarding a deposit, where
 דאית בהו כפירת ממון
 In which case he swore for monetary gain; OR
 ואפילו שבועת שוא
 Even if he swore a vain oath, the oath is transferred to the claimant, and the Gemara adds
 שבועת שוא
 וכל דדמי ליה
 This also refers to swearing falsely to any similar oath, such as
 שבועת ביטוי
 אכלתי ולא אכלתי
 If he swore a שבועת ביטוי, saying, "I ate," or "I did not eat."
 =====

8 *The Mishnah continues* משנה
חשוד על השבועה כיצד
 What is the case when we suspect that the defendant might swear falsely and therefore transfer the oath to the claimant?
And the Gemara explains:
**אחת שבועת העדות
 ואחת שבועת הפקדון**
 Whether the defendant once swore falsely regarding testimony or regarding a deposit,
דאית בהו כפירת ממון
 In which case he swore for monetary gain;
ואפילו שבועת שוא
 Even if he swore a vain oath, the oath is transferred to the claimant,
and the Gemara adds
**שבועת שוא
 וכל דדמי ליה**
 This also refers to swearing falsely to any similar oath, such as
**שבועת ביטוי
 אכלתי ולא אכלתי**
 If he swore a שבועת ביטוי, saying, "I ate," or "I did not eat."

9 The Mishnah continues
 היה אחד מהן משחק בקוביא
 If the defendant was a gambler;
 ומלוה ברבית
 Or he lent with interest;
 ומפריחי יונים
 Or he bet on doves – another form of gambling;
 וסוחרי שביעית
 Or dealt in שמיטה produce;
 שכנגדו נשבע ונוטל
 In all these cases, the claimant swears and collects.

And the Gemara explains

תנא פסולא דאורייתא

וקתני פסולא דרבנן

The Mishnah first listed those who are disqualified from swearing התורה, since they previously swore falsely, and then listed those who are disqualified from swearing מדרבנן.

9 *The Mishnah continues...* מלך

היה אחד מהן משחק בקוביא
If the defendant was a gambler;
 ומלוה ברבית
Or he lent with interest;
 ומפריחי יונים
Or he bet on doves – another form of gambling;
 וסוחרי שביעית
Or dealt in שמיטה produce;
 שכנגדו נשבע ונוטל
In all these cases, the claimant swears and collects.

And the Gemara explains

תנא פסולא דאורייתא
 וקתני פסולא דרבנן

*The Mishnah first listed
 those who are disqualified from swearing התורה, since they previously swore falsely,
 and then listed those who are disqualified
 from swearing מדרבנן.*